Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302 Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036 УНСоюз (201) 451-2200

РІК XCII Ч. 44. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 7-го БЕРЕЗНЯ 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MARCH 7, 1985 No. 44. VOL. XCII

Союзові Округи Лігай Веллі і Балтимор матимуть Річні збори

Джерзі Сиґі, Н. Дж. — З Організаційного Відділу інформують, що в неділю, 10-го березня ц.р., Лігайвеллійська Округа в Пенсильванії і Балтиморська в Меріленді матимуть свої Річні збори.

Лігайвеллійська Округа матиме свої збори в залі української католицької церкви, при 1826 Кенмор авеню, в Бетлетемі, Па. Початок нарад назначено на 3-тю годину по полудні. Округу очолює головна радна Анна Гарас, а почесними головами є Анна Пипюк і Михайло Колодруб. Екзекутивний Комітет на нарадах буде репрезентувати д-р Іван Флис, головний предсідник УНСоюзу.

Балтиморська Округа, яку очолює мґр Богдан Ясінський, буде мати свої Річні збори в залі дому „Самопомочі", при 239 Савт Бродвей у Балтиморі. Наради пічнуться о годині 2-ій по полудні. У нарадах візьмуть участь Степан Гавриш головний організатор і Евген Іванців, головний радний УНСоюзу.

Під час нарад присутні будуть мати нагоду вислухати звіти членів управ та контрольних комісій про проведену працю в звітовому році, а відтак буде вибір керівних органів на біжучий рік. До участи в нарадах є запрошені відділові урядовці та конвенційні делегати.

Члени Головного Уряду у своїх доповідях будуть інформувати присутніх про всі ділянки проведеної праці цілости Союзу в минулому році, а при тому поділяться інформаціями про плян праці Союзу в біжучому році. Дуже важливою справою до обговорення під час нарад буде схвалення організаційного пляну праці в передконвенційному році. Цьогорічним пляном УНСоюзу є придбання 4,000 нових членів забезпечених на загальну суму 10,000,000 долярів.

Новообрані члени управ також будуть радити над тим, як влаштувати традиційні Союзові Дні чи інші імпрези для популяризації УНСоюзу.

ШЕВЧЕНКІВСЬКЕ СВЯТО У ҐЛЕН СПЕЙ

Ґлен Спей, Н. Й. — Заходами Об'єднання Українців у Ґлен Спей, тут в суботу, 9-го березня ц.р., о год. 4-ій по полудні, в залі церкви св. Володимира Великого відбудеться Шевченківське свято у 124-ті роковини смерти Поета. У програмі: д-р Олександер Ничка — вступне слово, д-р Ярослав Падох — Святочне слово, капеля бандуристів — „Бурлаки" з Філядельфії, виступ місцевого хору, інж. Богдан Чапля — рецитація.

Проголосили стипендії Фонду ім. Е. Сташків

Ню Йорк. — Стипендійна комісія Фонду СУА ім. Еви Сташків розглянула два подання, що відповідали вимогам конкурсу і одноголосно признала стипендію членці 17-го Відділу СУА у Маямі, Фла., Анні Власенко-Бойцун, у висоті 500 дол., як допомогу у виданні праці „Назвознавчі студії", і членці 95-го Відділу СУА у Дітройті, Миш., Ользі Лісківській, у висоті 2,000 дол. на дальші студії українознавства.

Цей третій конкурс проголошено у липні 1984 року. У склад Стипендійної комісії, яку очолює голова СУА Іванна Рожанковська, входили: Марія Томоруґ, заступниця голови, Іванна Ратич, фінансова секретарка, Лідія Черник, референтка суспільної опіки і від 17-го Відділу у Маямі, Фла. Ірена Ракуш, голова, Люба Кобрин і Соня Микитка, члени.

В УІА покажуть монтаж „Шевченко говорить"

Ню Йорк. — У суботу, 9-го березня ц.р., о год. 7:30 вечором відбудеться тут в Українському Інституті Америки імпреза-монтаж п.з. „Шевченко говорить". Програма цієї імпрези складається із мистецького читання творів і писань Т. Шевченка на тлі прозірок його малюнків. Цю ідею заініціював і виконав Гурток Мистецького Слова в Дітройті, Миш.

Ціллю задуму створити такий монтаж було дати якнайвірніший образ Т. Шевченка як людини, поета, мистця, філософа та на підставі його мистецької спадщини схарактеризувати добу в якій він жив та його сучасників. Щоб осягнути цей ефект, висвітлення прозірок мистецької спадщини Шевченка з'єднане із читанням його віршів і поем та інших матеріялів, що творить одну нерозривну цілість.

Слід згадати, що цей монтаж був вперше поставлений Гуртком Мистецького Слова в Дітройті у 1980 році, а в 1984 році в Українському Інституті Модерного Мистецтва в Чикаго.

Вийшла першоднівка в пам'ять Патріярха

На фото вгорі — першоднівка, пропам'ятна коверта, зі святкувань поминок сл. п. Блаженнішого Патріярха Йосифа у Відні, Австрія, 19-го лютого 1985 року заходами Союзу Українських Філателістів Австрії. Двомовний штемпель опрацював Ергард Штайнгаген. На зворотній стороні коверти є подана коротка біографія Патріярха українською, німецькою і англійською мовами.

Американський Клюб закуповує нову книжку про голод

Кеймбридж, Масс. — Клюб консервативних книголюбів замовив у видавця В.В. Нортона 500 примірників нової книжки п. н. „Execution by Hunger : The Hidden Holocaust", що її автором є Мирон Долот. Це перша книжка про спричинений Москвою голод в Україні видана американським видавництвом. Ця публікація появляється старанням Фонду Катедр Українознавства в Гарвардському університеті.

Клюб консервативних книголюбів існує від 1964 року і щомісячно пропонує своїм членам у своєму бюлетені нові книжки, тематика яких заторкує проблеми консервативної політики, економіки, ідеології. Клюб має намір пропонувати книжку М. Долота про голод в Україні в 1932-33 роках для ширшого вжитку свого членства.

Цей клюб реклямує свої списки вибраних книжок переважно двосторінковими оголошеннями в журналах, таких як „National Review". Між реклямованими клюбом книжками цього місяця є автобіографія президента Роналда Реґена, праці Вілліяма Ф. Баклі, Джін Киркпатрик, Майкела Новака й інших відомих захисників консервативної думки в американській політиці.

Книжка М. Долота матиме двісті сторінок. Їй приписано реєстраційний номер ISBN 0-393-01886-5, який варто подати при замовленні книжки в книгарнях. Ціна книжки 16.95 дол. Появиться вона на полицях книгарень вже в квітні цього року.

Вийшов перший том творів В. Пачовського

Вашінгтон. — Літературна спадщина Василя Пачовського, одного з найвидатніших поетів „Молодої Музи", мало відома українській суспільності. Лука Луців у своїй книзі літературних оцінок „Література і Життя" характеризує поета як найбільшого ворога Московщини в українській літературі XX століття.

Українські літературознавці і українські наукові установи в діяспорі виявили дотепер мало зацікавлення до літературної спадщини В. Пачовського і до вивчення ролі „молодомузівців" у розвитку української літератури в XX столітті.

На жаль, у друкованих творах В. Пачовського тільки поодинокі примірники збереглися в публічних чи приватних бібліотеках. Більшість його творів залишилася недрукованими. Родина поета зберегла фізично, за деякими винятками, його твори друковані і недруковані. Архів В. Пачовського, що крім рукописів і копій друкованих творів включає матеріяли, які торкаються його творчости буде переданий українській науковій установі.

Родина В. Пачовського започаткувала видання творів поета, сподіючись, що це видання буде продовжуватися за допомогою української спільноти, українських організацій, і наукових установ. Об'єднання Українських Письменників „Слово" видало перший том зібраних творів В. Пачовського „Поезії" (743 ст.), що включає друковані збірки „Розсипані перли", „На стоці гір", „Ладі і Марені терновий огонь мій", і недруковані збірки — „Огні мести", „З блакитної книги", „Розгублені звізди", „Дзвін слави князям", а також поезії друковані поза

(Закінчення на стор. 4)

МОСКВА ПОГРОЖУЄ ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ

Москва. — Міністер закордонних справ СССР Андрей Громико, розмовляючи чотири й пів години з Гансом-Дітріхом Ґеншером, міністром закордонних справ західньонімецького уряду, погрожував Західній Німеччині консеквенціями, якщо вона підтримуватиме оборонну ініціятиву президента Роналда Реґена, тобто досліди над новою космічною зброєю, і нап'ятнує її „спільником Вашінґтону" та „порушником раніших договорів з 1972 року".

Як відомо, два тижні тому Адміністрація президента Р. Реґена опублікувала своє звідомлення про порушення Совєтським Союзом договорів про нуклеарну зброю з 1972 року, називаючи по імені аж 32 порушень, що їх допустився Совєтський Союз. Очевидно, Москва тоді категорично відкинула американські закиди і, застосуваши тактику „лови злодія", обвинувачує тепер З'єднані Стейти Америки і її альянтів за „порушення" договорів. Цей, як кажуть деякі політичні спостерігачі, бестіянський спосіб ведення закордонної політики, веде тепер А. Ґромико. Його тактику зокрема було помітно під час недавніх відвідин в Італії і Еспанії і тепер при зустрічі з Г. Ґеншером.

Що взагалі шукав Ґеншер в Москві під теперішню пору? — запитують розважні політичні діячі на Заході. Бонн пояснив, що Західня Німеччина, як також багато інших держав світу, турбується переговорами в Женеві, які мають за ціль зменшити загрозу нуклеарної війни і зредукувати міжконтинентальну нуклеарну зброю, бо, мовляв, Німеччина, почувається безпосередньо загроженою Совєтським Союзом і його сателітами. А. Громико, навпаки перетворив зустріч з Ґеншером на форум атак на Захід, в тому числі на Західню Німеччину яка, згідно з його інтерпретацією, перша дала дозвіл Вашінґтонові на розміщення американських нуклеарних ракет Першінґ-2 і крилатих на своїй території, а тепер підтримує досліди над космічною зброєю, а крім того намагається відзискати втрачені під час Другої світової війни німецькі землі на сході і внести заколот серед членів комуністичної партії Східньої Німеччини своїми частими зустрічами і всякою пропаґандою.

Західньонімецький міністер відхилив закиди А. Громика і заявив, що поділена Німеччина на дві частини вдержує тільки мирний діялог між урядами і населенням, з обопільною користю. Він не оспорював теорії про з'єднання двох Німеччин, бо це було б абсурдом.

По дорозі до Бонну Г. Ґеншер відвідає Фінляндію, Польщу і Болгарію.

МОСКВА НАМАГАЄТЬСЯ ПОДІЛИТИ ПОГЛЯДИ КРАЇН НАТО

Вашінгтон. — Президент Роналд Реґен заявив у вівторок, 5-го березня під час зустрічі з прем'єр-міністром Італії Беттіно Краксі у Вашінґтоні, що Москва, стосуючи стару тактику „діли і пануй", намагаєься і тепер, тиждень перед початком переговорів З'єднаних Стейтів Америки із Совєтським Союзом в Женеві у справі зменшення арсеналів нуклеарної стратегічної зброї, поділити погляди країн Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО) на тлі стратегічної оборонної ініціятиви Р. Реґена.

Концентрація совєтської дипломатії і пропаґандивних засобів масової інформації звернена тепер виключно на досліди ЗСА над космічною зброєю, яка, на думку Кремля, може започаткувати так звані „міжзоряні війни" і здемілітаризувати космос. З метою пошкодити цій американській ініціятиві, яка має за ціль унеможливити совєтську ракетну атаку на країни Заходу, і тим самим зменшити погрози і пропаґандивний тиск, Москва розвинула шалену пропаґандивну і дипломатичну кампанію. Міністер закордонних справ СССР Андрей Громико, якого на Заході вважають прихильником „твердої" політики, особисто відвідав Італію і Еспанію та розмовляв на спеціяльній авдієнції з Папою Іваном Павлом II. Тиждень пізніше він зустрівся з міністром закордонних справ Західньої Німеччини Гансом-Дітріхом Ґеншером і також намагався застрашувати його поганими консеквенціями, якщо Бонн буде підтримувати американські досліди над космічно зброєю.

Про цю ж зброю, яку навіть ще не можна називати зброєю, бо вона є тільки в стадії дослідів і випробування, говорили у Вашінґтоні президент Р. Реґен й італійський прем'єр-міністер Б. Краксі понад дві години часу. Президент ЗСА із задоволенням прийняв підтримку Італії цього важливого проєкту, хоч італійський прем'єр при тому висловив турботу чи часом ці досліди не пошкодять запланованим переговорам у Женеві. Він погодився однак з Р. Реґеном, що НАТО не може позволити собі під теперішню пору на жадні глибші розбіжності в цій чи інших справах. Краксі свідомий того, що Москва намагатиметься всякими способами поділити країни НАТО, знаючи про те, що вони радше воліли б бачити замирення між ЗСА і СССР, як політику конфронтації. У розмові брали участь також державний секретар Джордж Шулц і міністер закордонних справ Італії Джуліо Андреотті.

Комісія ОН обвинуватила СССР за порушення прав людини в Афганістані

Женева, Швайцарія. — Комісія Об'єднаних Націй, у своєму річному звідомленні, обвинуватила Совєтський Союз за порушення прав людини в окупованому його військами Афганістані. Окупаційна влада, говориться у звідомленні, стосує тортури, масову відповідальність, розстріли, насильне вивезення цивільного населення публічну форму покарання без слідства і суду тощо.

Звідомлення було прихильно оцінене багатьма західніми демократичними державами, а також делеґатами в названій комісії, бо в ньому, чи не перший раз, повністю розкриваються злочинні дії СССР в окупованому Афганістані і взагалі, особлива увага цього разу була звернена на порушення прав людини Совєтським Союзом і його сателітами.

Звідомлення приготовив, користуючись численними документами з архівів ОН і свідченнями численних свідків, Фелікс Ермакора з Австрії і запропонував їх згаданій комісії на обговорення і схвалення. Комісія якраз тепер засідає у Женеві і розглядає цілий комплекс проблем порушення прав людини у світі.

„Багато тисяч афганців втратили не тільки майно, своїх рідних і знайомих, свободу, якою вони користувалися перед тим, але також життя в наслідок окупаційної жорстокої політики Совєтського Союзу", — говориться на вступі річного звідомлення. Окупанти і господарі, тобто насаджений Москвою в Кабулі комуністичний уряд Бабрака Кармаля, позбавили афганський народ основних людських прав, завели нечуваний досі терор, розстріли, переслідування, безкарні вбивства, надали не зареєстровані в жадній історії війська права воякам на самовільне вбивство і знущання над цивільним населенням і з кожним днем зменшують відсоток населення, яке супротивляється окупації, залишаючи при житті тільки „упривілейованих" комуністів і поплентачів, на яких вони спираються у своїй діяльності", — каже згаданий звітодавець. Копії його праці були роздані представникам засобів масової інформації з правом подавати до публічного відома.

В СВІТІ

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР австралійського уряду Роберт Гок відклав реченець скликання ради АНЗУС, оборонного бльоку трьох держав, до якого входять З'єднані Стейти Америки, Австралія і Нова Зеляндія. Він заявив кореспондентам, що альянс між цими трьома державами існує тільки на папері і не має жадної практичної вартости. Ситуація в цьому бльоці погіршилася після того, як Нова Зеляндія не дала дозволу на причалення американських кораблів до своїх портів, мотивуючи своє рішення тим, що вона веде тепер антинуклеарну політику. Очевидно, після такої постави Нової Зеляндії Вашінґтон відповідно зареаґував і відносини між Австралією, ЗСА і Новою Зеляндією погіршилися.

ГОЛОВА АМЕРИКАНСЬКОЇ делеґації на раніших переговорах із Совєтським Союзом у справі зменшення арсеналів нуклеарної офензивної зброї Пол Ніці, заявив кореспондентам, що хвороба совєтського лідера Константина Черненка, генерального секретаря ЦК КПСС і голови Президії Верховної Ради СССР, може неґативно відбитись на теперішніх переговорах, які розпічнуться в Женеві 12-го березня ц.р. Він погодився з думкою деяких політичних аналітиків, що Політбюро вже випрацювало стратегію переговорів і в першій стадії ця стратегія буде вистачальною для совєтських представників. Але, якщо б зайшла потреба швидкої децизії, то хвороба К. Черненка таки стоятиме на перешкоді.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР італійського уряду Беттіно Краксі підтримав, але дуже обережно, стратеґічну оборонну ініціятиву президента Роналда Реґена, тобто досліди над космічною протиракетною зброєю, кажучи, що „ми, західні держави, потребуємо цих дослідів, які в майбутньому можуть стати нашою одинокою обороною перед можливим наступом і хто знає чи якраз ця зброя не змінить характеру оборонних заходів взагалі. Прем'єр Краксі, який перебуває тепер з короткою візитою в ЗСА, виступив в нюйоркському готелі Валдорф Асторія на обіді, влаштованому Асоціяцією для студій закордонної політики.

ПОЛЬСЬКИЙ УРЯД прем'єр-міністра Войцеха Ярузельського, без великого розголосу і дуже малого спротиву населення, підніс ціни на харчові продукти майже на 75 відсотків. Закордонні кореспонденти інформують, що їм невідомо, щоб десь відбувався страйк, чи хочби спорадичний протест робітників з цього приводу. Тим разом уряд діяв більш обережно і підносив ціни на товари поступово від одного до 75 відсотків, в залежності від товару. Найбільш подорожіли такі продукти як молоко, масло, кава, чай, цукор, м'ясо і м'ясні вироби. На 35 відсотків піднесли ціни за ярину, овочі, картоплю тощо.

СВОБОДА СЛОВА у журналістичному світі знаходиться під загрозою і є факитчно „вмираючим правом", заявив директор Міжнародного пресового інституту (ІПІ) Пітер Ґаллінер. Він відмітив, що сьогодні за свободу слова журналістів карають тюрмою, позбавляють їх волі, накладають грошові кари, викидають із журналістичних спілок, а навіть вбивають. Дивним при тому є те, що деякі газети, журнали, радіо і телевізійні станції, толерують це завмирання свободи слова, сказав Ґаллінер представникам 34-ої генеральної асамблеї, яка зібралась на нарадах в Каїро, Єгипет. В нарадах беруть участь 300 видавців, журналістів, редакторів із 40-ка країн світу.

В АРҐЕНТИНІ РОЗПОЧАЛАСЯ криза в середині урядуючої партії і президент країни Рауль Альфонсін, після того, як з його уряду резиґнувало три члени кабінету, в тому числі міністер оборони Джуліо Фернандез Торрез, скликав надзвичайне засідання уряду для обмірковування кризової ситуації. Альфонсін перебрав владу в 1983 році і почав запроваджувати політику заощадження, змагаючи до зменшення дефіциту в урядовому бюджеті. Очевидно, не всі члени уряду погоджуються з надто великими обмеженнями на оборону, бо Арґентина все мала добре випосаджену армію.

УКРАЇНЦІ ДЕМОНСТРУВАЛИ ПРОТИ ЩЕРБИЦЬКОГО

Вашінгтон. — Як відомо, сюди прибула з офіційною візитою делеґація Верховної Ради СССР, яку очолює член Політбюра, перший секретар ЦК комуністичної партії України Володимир Щербицький.

Спочатку здавалося, що ця візита відбудеться спокійно, без ексцесів. Згідно з наперед складеним пляном, совєтські гості, запрошені за ініціятивою спікера Палати Репрезентантів Томаса О'Нілла, повинні були відвідати кілька міст ЗСА. В Тексасі їх чекає шашлик на ранчо мільйонера-скотаря, який мріє поліпшити торговельні відносини з Совєтським Союзом. В Далласі 33 члени совєтської делеґації відвідають один з найрозкішніших склепів Америки, де їм, мабуть, будуть вручені вартісні подарунки.

У понеділок, 4-го березня, члени Конґресу дали обід на честь гостей. Відбулася невимушена розмова. А пополудні, як повідомляє кореспондент газети „Ню Йорк Пост", вибухнув скандал.

Українці, що живуть в Америці, в тому числі й іміґранти, що прибули до ЗСА в останні роки, виступили з різким протестом проти візити В. Щербицького. Представники українських груп заявили репортерам, що саме Щербицький був головним організатором жорстоких репресій, що обрушилися на дисидентський рух в Україні. З часу приходу Щербицького до влади порушення громадянських прав в Україні досягло найвищої точки. Тисячі українських письменників, художників, вчених були заарештовані і ув'язнені в концентраційні табори, де їх використовують як рабів на різних будовах.

За твердженням представників українських груп, Щербицький особисто відповідальний за смерть трьох членів Української Гельсінської Групи. Вони загинули в таборах із-за відсутности необхідної медичної допомоги.

Представник Української Крайової Інформаційної Служби Мирон Василик сказав кореспондентові газети „Ню Йорк Пост": „Щербицького називають в Україні нищителем української культури і релігії, різником. Він — головний провідник велекодержавницької політики Москви в Україні".

Виступи українців викликали у Вашінгтоні замішання. Конгресмен-республіканець Джек Кемп, який спочатку входив у склад делеґації, яка повинна була брати участь в переговорах з совєтськими гостями, відмовився від такої чести.

Серед демонстрантів найбільшою була група з Філядельфії під проводом Комітету Оборони Людських і Національних Прав України, до якої долучились міс-

(Закінчення на стор. 4)

ШЕВЧЕНКІВСЬКА АКАДЕМІЯ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія. — В неділю, 10-го березня ц.р., о год. 3:30 по полудні тут в Українському Освітньо-Культурному Центрі, при 700 Сідар ровд відбудеться академія у пошану Тараса Шевченка. Академію влаштовує афілійована з УАКРадою Українська Громада Філядельфії. У програмі: Андрій Шевченко — святочне слово, солісти ансамблю бандуристів „Гомін Степів" з Ню Йорку, артистка Ліза Чепіль — деклямація, скрипковий ансамбль УМІ — кляси проф. А. Жилавої, сопрано Надя Чеменринська — сольо-спів, Роксоляна Гарасимович — диригент, Леся Рудий — фортепіяновий супровід.

В АМЕРИЦІ

У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ ПОМЕР в п'ятницю, 1-го березня, від розриву серця у віці 57 років президент Крайового олімпійського комітету ЗСА Джан Келлі. „Ця втрата для аматорського спорту ЗСА непоправна", — сказав попередник Келлі на посаді президента НОК ЗСА Вілліям Саймон, колишній секретар енергетики в Адміністрації Ричарда Ніксона.

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ Центральне статистичне бюро, в стейті Ню Йорк зареєстровано найвищий в країні рівень абортів — 731 аборт на тисячу народжень. Цей показник тримається на протязі довгого часу і не має тенденції до зниження. „Пальму першости" у відношенні абортів завоював дистрикт Колюмбія, тобто Вашінгтон 1,517 абортів на тисячу народжень. Найнижчий відсоток абортів у стейті Юта — 100 абортів на 1,000 народжень. В середньому по ЗСА — 426 абортів на 1,000 народжень.

У П'ЯТНИЦЮ, 8-ГО БЕРЕЗНЯ, в мистецькому музеї міста Мілвоки відбудеться вечір, організований Міжнародною Амнестією і присвячений поетці Ірині Ратушинській, яка 4-го березня 1983 року була засуджена совєтським судом на 7 років таборів суворого режиму і 5 років заслання за свої вірші і статті. Як повідомляють з СССР, І. Ратушинська і ще 11 політв'язнів, що відбувають ув'язнення в жіночому таборі в Мордовії, уже довгий час ізольовані від інших в'язнів.

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ЗСА Джордж Шулц висловив пропозицію, щоб у Нікараґуа [illegible] делеґація, яка складалася б з представників обидвох партій і могла б винести авторитетне рішення про сандіністський режим.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Псфедплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Протиукраїнська кампанія в Канаді

Від деякого часу деякі канадські журнали почали друкувати протиукраїнські репортажі та редакційні статті, поголовно обвинувачуючи українців у нацизмі та воєнних злочинах під час Другої світової війни.

З тої нагоди 14-го лютого ц.р. торонтонський відділ Комітету Українців Канади (КУК) скликав пресову конференцію в Роял Йорк Готел, на якій представники КУК-у реферували про цю брутальну кампанію проти українців.

На конференції сказано, що канадські засоби масової інформації почали друкувати статті, несправедливо обвинувачуючи українців у т. зв. воєнних злочинах, потягаючи на „інформаціях", які розсилає по Канаді Центр Саймона Візенталя із Лос Анджелесу. а конференції сказано, що представник цього центру в Канаді Соль Літтман злобно напав на українську канадську громадськість в Канаді. Згаданий представник безнастанно інформував канадську пресу, кажучи, що в Канаді перебуває „218" колишніх українських старшин гітлерівської „елітарної ґвардії", які нібито мали оперувати таборами смерти у Східній Европі. Деколи він подавав число тих старшин тільки „28", а іншим разом він нараховував їх тільки до „14" осіб.

Але, сказано на конференції, — Літтман не подав жадних вірогідних доказів, не подав цілої листи тих осіб, що їх він обвинувачує у „воєнних злочинах".

Сказано також, що Літтман стоїть тепер перед розправою у канадському суді за його заяви відносно української Дивізії „Галичина". Найбільша торонтонська газета „Торонто Стар" відтягнула ці його заяви та видрукувала перепрошення української громади в Канаді. Однак, інші канадські часописи використали заяви С. Літтмана на головні статті та для новинок в радіо і телевізії.

Цей невідповідальний рід журналізму та непіддержані заяви Літтмана були причиною скликання вищезгаданої конференції торонтонського відділу КУК-у під головством Ярослава Соколика, а якою проводив д-р Орест Рудзік, адвокат і колишній президент відділу КУК-у.

Біля 50-ти представників від англійської і французькомовної преси взяло участь у Конференції. Д-р Рудзік пояснив становище КУК-у відносно тих обвинувачень, і сказав, що неправдиві і підбурюючі статті в канадській пресі спричинили наступне: 1. Очорнили добре ім'я усіх канадців українського походження; 2. Обезчестили пам'ять тих українців, які терпіли і згинули в нацистичних концентраційних таборах; 3. Поширили суспільно-товариську і етнічну нетолерантність між канадцями.

Д-р Рудзік завізвав тих, що роблять такі безпідставні заяви, щоб вони подавали імена і тверді докази.

Опісля Александер Епстін адвокат і визначний жидівський активіст, говорив в обороні українців. Він твердив, що українці не можуть і не [illegible] зносити цього, що їх називають нацистами і воєнними злочинцями. Він твердив, що якщо якесь число людей даної релігійної чи етнічної групи доконає певного злочину, преса ніколи не згадує, що це лиш певні одниці, а не вся дана група, є винуваті. Він теж дивувався, чому обвинувачують лише українців, П. Епстін заявив, що С. Літтман не є речником Канадського Жидівського Конґресу.

Інші, що брали в дискусії — це були історики д-р Луцюк і В. Верига, адвокати Ботюк і Ґреґорович. Д — С.Я. Кальба постарався про заяви у французькій мові, а Іванна Яців подала про інші аспекти цих обвинувачень.

Відгук канадської преси на конференцію був багатомовним. Канадська Бродкестінґ Корпорейшен подала зміст конференції як найважливішу новину дня. П'ять інших телевізійних станцій, подали своїм слухачам і читачам обширні інформації про пресову конференцію та становище КУК-у.

Під теперішню пору КУК переглядає інші можливості до використання та є в сталому контакті зі своїми адвокатами.

Канадські українці дають добру відсіч тим, які подають безпідставні обвинувачення. Українці є однією із найстарших еміґрацій в Канаді, і ми можемо бути горді за них, вони мають куди кращі обставини для оборони доброго українського імени, тим більше, що такі обвинувачення базовані на етнічній ненависті і радше упередженню як на історичних фактах.

Омелян Пріцак

ЧОМУ КОРПУС ДОСЕКУЛЯРНОЇ ТВОРЧОСТИ?

Людина, чоловік чи жінка, відрізняється від тварини двома спеціяльними дарами, що в'яжуть її з Творцем. Це, поперше, творчий інстинкт. Людина находить правдиве задоволення і щастя тільки тоді, коли вона щось творить.

Сам процес творення, все одно, чи це будова дому, чи конструкція машини, чи шедевр мистецтва, чи врешті літературний або науковий твір, усе те вводить людину у своєрідний транс; вона не тільки забуває тоді про все інше і всі свої сили концентрує на якнайкраще виконання творчого задуму, але находить спокій тільки після „породження" свого твору.

Другий дар це наша туга за вічністю. Всі ми смертні, але, не зважаючи на те, кожен з нас хоче оставити слід по собі. Це значить, що наш інстинкт безсмертности вимагає, щоб наш життєвий шлях мав якусь велику розумну ціль. Ми хочемо, щоб наші діла залишились живими, так, щоб грядучі покоління згадували нас „не злим тихим словом".

Тому людина, як це вже ствердили давні грецькі філософи, суспільна тварина. Всі ми родимося безпомічми: батьки не лише мусять своїх дітей годувати, але одночасно підготовляти до самостійного життя. Це можливе тому, що людина обдарована розумом, який постійно розвиває наш творчий інстинкт.

Сама людина не могла б вдержатися в природі. Тому люди живуть спільнотами. Одно з найбільших досягнень творчости людини — це створення мови, що було передумовою порозуміння і спільної дії. Наступним милевим кроком був винахід письма, яке уможливлювало інтелектуальний контакт поміж живими і мертвими. Тому деякі великі бібліотеки культурних народів мають написи, що характеризують епохальне значення книг: „Тут живуть мертві, а німі говорять."

Шевченко дуже ярко і ясно подає своє розуміння найбільшої людської спільноти — нації: це спільнота живих, мертвих і ще ненароджених.

Щоб існувати, цебто мати засоби для життя, людина мусить постійно розвивати свої творчі спроможності, умові й фізичні, які дають їй потрібну рівновагу духа, забезпечать умови для життя, харчування для себе і створеної собою сім'ї, забезпечення перед усякими загрозами, в першу чергу перед хворобами, фізичними та умовими.

Все це такі складні справи, що одна людина ніколи б з ними не справилась. Тут треба співпраці більшого числа людей. Але це не лише співпраця у синхронному аспекті, тобто співпраця сучасників. Проблеми, які людина мусить розв'язувати, вимагають звичайно довшої праці людських умів, сотні років. Як люди не знали ще письма, то старші віком, що здобули досвід і знання, передавали все те усно новому доростаючому поколінню. По винаході письма, досвід кодифікується, тобто передається у формі книг.

Дальшим розвитком у передаванні досвіду було створення шкіл, що із загальних розвинулися в спеціяльні, нижчі вселюдні, вищі середні, врешті в університети, інститути та академії.

У такий спосіб фахівці, що перейшли вишкіл, мають змогу передавати здобутий досвід молодій генерації.

Тут ще раз треба підкреслити, що найважливіша справа в передачі досвіду це — співпраця, довір'я і взаємопошана поколінь: дідів, батьків і дітей.

Щоб співпраця поколінь була можлива, потрібно трьох елементів: віри, відваги та витривалости. Це дуже важкі категорії для осягнення. Вони побудовані на вмілому вживанні розуму. Велика частина людей не любить думати і відповідно діяти; вони воліють піддаватись своїм почуванням і очікувати на чудо.

Мешканців нашої плянети ділять на дві групи: розвинені народи й нерозвинені народи. До перших належать в основному західньоевропейці та їхні послідовники, головно американці та японці.

Більшість народів землі це недорозвинені. Вони не зуміли в кожному поколінні розпізнати своїх творчих одиниць, що обдаровані продуктивним розумом і перейняти від них їх досвід. Це ж бо вимагає зусилля, яке приходить тяжче здійснювати, ніж діяти під впливом істеричних почувань та очікування чуда. Тому навіть у наші часи багато народів не спосібні прокормити себе, наприклад в Африці.

Тепер хочу пояснити, що я розумію під поняттям: віра, відвага і витривалість.

Почуття спільноти поколінь (що в нові часи називається нацією) постає при великих спільних зусиллях, виконання яких дає почуття гордости із успіху. Тут ідеться про величаві твори, які вимагають більшої кількости співтворців у двох плянах: теперішньому (синхронному) і в минулому або майбутньому (діяхронному). Великі катедри у Західній Европі будовано сотнями років, наприклад відомий собор у Кельні (Західня Німеччина) почато будувати у 873 році, а закінчено його у 1880 році.

Щоб створити такий шедевр архітектури треба було мати людину з величавою відвагою і візією. Але без людей, що перейняли б здійснювання цього пляну із оправданою вірою в те, що це величаве діло і заслуговує на підтримку та співпрацю, всі задуми остались би несповненою мрією. А тому, що плян вимагав століть для реалізації, передумовою його виконання була витривалість у дії цілої низки поколінь, що одно від одного переймали творчу естафету.

Візія з відвагою на риск, віра в успіх великого пляну і витривалість у дії, розрахованої на століття — це не тільки передумова будови величавого собору у Кельні, це основні елементи для всякої творчости розрахованої на вічність у людському розумінні того слова.

Успішні народи це власне ті, які виростили собі відвагу на риск, віру у розпочате діло та витривалість до його закінчення.

Кожен з нас знає із власного досвіду як тяжко є

(Продовження на ст. 4)

ЧИСТОТА МИСТЕЦТВА

Володимир Шиприкевич

Дмитро Яворницький

(1855 -1940)

II

По відбуттю заслання хоче повернутися до Петербургу, але всі його старання не мають успіху. Його „вільнодумство" загороджує дорогу. Лиш завдяки старанням Федора Корша, відомого філолога, тоді професора Московського університету, та його колеґ - професорів, що цінили працю молодого вченого, вдалося влаштувати Яворницького на становище приват-доцента в Московському університеті. Тут він викладав археологію та частинно історію Малоросії й Запорізького козацтва до 1905 року.

У Москві Яворницький закінчує свою найбільшу, тритомову працю „Історія Запорізьких Козаків", що вийшла друком в роках 1892 - 1897. В 1901 році, до речі, перший том цієї праці він використав для дисертації і отримання маґістерського ступеня в Казанському університеті. В 1898 році виходить новий твір „Вольності Запорізьких Козаків". Для написання цих творів він перешукує не тільки архіви Петербурга, а й Києва, Варшави, Москви та Соловецького манастиря, куди був засланий після зруйнування Січі останній її кошовий Петро Калнишевський.

У 1902 році Катеринославське губерніяльне земство і місцеве Наукове Товариство запропонували Яворницькому становище директора крайового музею ім. Поля в Катеринославі. Перед вченим стала проблема: з одного боку було бажання працювати на улюбленому терені, де ще жили традиції колишньої Запорізької Січі, з другого боку, він був свідомий, що виїзд із столичного міста з його бібліотеками, архівами та науковою атмосферою університету і перехід до провінційного Катеринослава, де всіх тих атрибутів, потрібних для наукової праці не буде, примусить його перервати наукову діяльність, а це буде для нього великою втратою. „Життя моє, писав Яворницький, це наука. В ній замикається моє життя, моє серце, моя пасія, цілий мій молодечий запал". (З листа до приятеля І. П. Новицького).

З другого боку, приваблювала праця на рідному ґрунті, праця археолога-пошукувача та етнографа. До того ж матеріяльний стан Яворницького був такий поганий і безперспективний, що він мусів на щось рішитися. Як приват-доцент він не був оплачуваний університетом і мусів утримуватися з побічних заробітків. В одним з листів з листів до свого приятеля, маляра Іллі Репіна, він пише: „Я далі є нуждарем, а на життя заробляю мізерними викладами в малярській школі Строганова, де мені платять 52 карбованці місячно. Вже вийшли з друку 26 томів моїх праць, маю титул маґістра історії, але й досі не осягнув того, що називається позицією в моїй професії. Можна запрацюватися на смерть, але й пес з кулявою ногою мною не зацікавиться". Оця безнадійність здобути якусь позицію в науковім світі чи університеті примушує Яворницького прийняти пропоновану позицію і він, закінчивши деякі розпочаті праці, переїздить в 1905 році до Катеринослава. (Це місто большевики перезвали на Дніпропетровськ у 1926 році).

Базою Катеринославського крайового музею була збірка предметів старовини українського краєзнавця Олександра Поля в кількості п'яти тисяч екземплярів, які він передав в дар містові. Завданням нового директора музею було упорядкувати зібрані археологічні та історичні матеріяли, скаталогувати їх та виставити для публічного оглядання. Дальшою метою було побільшувати колекції, доповнювати їх та почати систематичне археологічне і етнографічне обслідування Катеринославської губернії.

Яворницький ретельно взявся до праці. Завдяки його старанням кількість експонатів зросла з початкових п'яти тисяч до восьмидесяти тисяч, зібраних в містах і селах та на теренах давніх запорізьких вольностей. Багато об'єктів він діставав в дар від любителів старовини в Катеринославі та околицях.

Властиво співпрацю з музеєм почав Яворницький перед переїздом до Катеринослава. Докінчуючи свої праці в Москві, він використовує час літніх вакацій, щоб ознайомитись з місцем своєї будучої праці; пізнає методи музейної праці та проблеми музею ще перед перебранням керівництва ним. А щоб зробити „свій" музей відомим в науковому світі, він, готуючись до XIII всеросійського археологічного з'їзду, що мав відбутися в 1905 році в Катеринославі, без державних субсидій, власним коштом розкопав на протязі трьох років коло 200 могил, щоб експонувати на з'їзді нові матеріяли. Для Яворницького археологічні розкопки, які він провадив мало не ціле життя, були не тільки виконуванням службових обов'язків, як директора музею, але його замилуванням, ціллю життя. Цій праці він віддався цілковито.

(Продовження буде)

Юрій Р. Рибак

З ПРИВОДУ ВЕЛИКОГО ПОСТУ

Весна має свій чар, який не лише впливає на природу, але і на настанову людини, бо це є час перед Великоднем, коли Церква закликає до самопосвяти й зміни життя і каже стриматись від гучних забав і обмежуватись у споживанні харчу...

Піст та умертвлення змислів має допомогти людині відзискати втрачену рівновагу і, як кажуть, піст ушляхетнює думку людини, а її ум підіймає ближче до Всевишнього.

Піст так давний як історія існування людини, бо вже в раю Бог зажадав від прародичів стриматись від споживання овочів дерева „знання добра і зла". У Старому Завіті піст допомагав людині осягнути досконалість, а у Новому Завіті сам Господь Ісус Христос вказав на значення сороკаденного посту.

Тому, що людина є носієм економічної активности, масовість посту, цебто зміни у способі консумції впливають на пересунення у економіці. Наприклад, під час посту продається менше м'ясних продуктів, за це є більший попит на рибу. У тому пересуненні продукції економічних дібр із одного роду на другий можна б знайти приклади певних продуманих постанов, коли протестанські країни в Европі, пропагуючи споживання риби під час п'ятниць та постів, втримали і збільшили промисловість морської риби.

Час великого посту впливає теж на консервацію економіки. Коли ж візьмемо до уваги деякі сільсько-господарські країни й їх час переднівку, де треба зберегти доволі зерна на посів і заховати тварину на розмноження, піст стає хоронителем рільничої продукції, бо зменшення консумції зерна та м'яса запевняє засів і розріст тварини.

З другого боку піст — це дієта, яка потрібна час від часу для здоров'я організму людини. Буває часто, що ці, що притримуються посту мусять його заступити лікарською приписаною дієтою, ну... й рахуванням кальорій. А скільки людей, щоб втратити надвагу вживають хемічні засоби чи штучно змушують себе до спортової активности, яка їм не відповідає, одначе дуже відповідає різним підприємствам, які це використовують для заробітку.

І коли так призадуматись, то можна дійти до висновку, що Боже Провидіння відограє поважну ролю у мудрості Церкви, а головно у вихованні характеру людини. Своїми зарядженнями посту Церква охороняє економіку від зайвих втрат, а в людині виробляє силу волі і стриманість, давши їй змогу виробити прикмети самопожертви як теж дисципліни та послуху — притаманності, що їх потребує віруюча людина не лише для життя на землі, але й для душі у вічному щасті.

Піст постом, а світ світом і тут не обходиться без комерційних „спокус", у яких перед веде одягова індустрія. Під час посту ця індустрія продає більше ніж звичайно (не згадуючи комерційного Різдва), а це не лише тому, що минула зима і прийшла весна але й тому, що справила настає нова мода. До цього причиняється т.зв. „Великодня Парада" („Істер Парейд"), коли по вулицях міста парадують у новій одежі його громадяни. Тут є нагода побачити як у Ню Йорку на П'ятій авеню різні особи — представники „еліти і багатства" презентують себе загалові. Не обходиться і без нагород і вибору найкраще одягненої дами.

Святочні карточки з тематикою радше весни ніж Христового Воскресіння не захоплюють загалу так, як різдвяні. За це квітярі мають великий збут на живі квіти для прикрашування церков і домів, бо пересічна людина шукає у цьому вияв до нового життя, до нових осягів, словом в обнові свого психічного наставлення старається зустріти світ життєрадісним.

І як радісно на душі, що наші люди продовжують великодній звичай писанок, де комерційність ще не проникнула цілі заробітку, а радше є живою ідеєю продовження традиції. Бо українська писанка своєю багатою тематикою, композицією, кольористикою та прецизністю виконання знайшла вже признання і в неукраїнців і є найкращою заплатою за довгий труд.

І поминаючи все інше, крашання писанки — це своєрідний вислів містерії посту і воскресіння у народний спосіб.

Іванна Чорнобривець

ПОЕТ ЛІРИЧНОГО СМУТКУ І САТИРИЧНОЇ ГЛИБИНИ

(До 60-ліття смерти В. І. Самійленка та 120-ліття його народження)

III.

Перші прояви літературної творчости нашого поета були своєрідні безжурні сміховини з характеристичними підкресленнями вад, чи поведінки на адресу домашньої господині, викладачів гімназії, своїх товаришів тощо. Гумористичний напрямок поетичної творчости виявився ще в ранньому дитинстві, супроводив поета все життя і визрів у творчості Самійленка до неперевершених зразків першоклясної сатири.

Першу збірку ліричних поезій уклав Самійленко десь 1886 року, назвавши їх „Хвиля", та не пощастило йому її видати через заборону царської цензури. Довелося поетові завернутися, як зазначено вище, до галицьких журналів і газет. Його твори містили: „Зоря", „Правда", „Дзвінок", „Дзеркало", згодом „Буковина", альманахи: „Ватра", і „Складка". Користався поет псевдами: „Сивенький", „Іваненко", „Полтавець", „Смутний",".

Щойно 1890 року вийшла збірочка поезій нашого лірика в Києві, підписана справжнім прізвищем „З поезій Володимира Самійленка". Це була єдина книжка, яку спромігся поет видати сам.

У 1906 році у Львові за безпосередньою намовою І. Франка, М. Мочульський допоміг видати другий томик поезій Самійленка „Україні" з передмовою палкого Каменяра, який дуже уважно ставився до творчої еліти Наддніпрянщини. Він так схарактеризував Самійленка у своєму вступі: „...такий саморідний та національний — не штучний, а немов так готовий уже виріс із рідного ґрунту. Він живо відчуває всі зневаги і всі — на жаль, такі нечисленні радощі рідного народу. Нема такої народної болячки, яка б не збудила відгуку в його серці, яка б у тім чудотворнім серці не скристалізувалася в ясну, чисту перлину правдивої поезії".

Як в ранніх поезіях Самійленка, так і в пізніших треба відмітити вплив на поета старогрецької і романської літератур, зразків з французької, еспанської, італійської, латинської. Теми, що він їх розробляв, свідчать про його розумний гумор, відзначаються глибиною думок, а також співчуттям і сумом, зв'язаними з невідрадною долею свого народу.

У нього помічаємо періоди піднесення творчости і спаду так, як припливи і відпливи на морі. При читанні творів усмішка чергується з болем, ліризм глибоко западає в душу.

Про Самійленка закріпилась опінія, що він — поет „старого письма", „кованих слів". Справді казав він „не такі тепер часи, щоб бавитись у словесну бомбастику, яка вже тоді входила на Україні в моду у деяких поетів (М. Семенко та інші) з метою знищення ідейних настанов.

Патріотична поезія

Самійленко задеклярував себе гарячим патріотом і слово, як і для багатьох тодішних письменників і поетів того часу, служило за єдину гостру і гарячу зброю, і для Л. Українки, І. Франка, О. Пчілки, Б. Грінченка, В. Стефаника, О. Кобилянської та інших.

Ідейно Самійленко стоїть на непохитній позиції любови й відданости своєму рідному краєві, з яким нероздільно зв'язує своє служіння Україні.

Поки душею я не втонув іще в нірвану
Й тіло ще не розпалося,
Я ще можу тебе, Вкраїно,
Серцем кохати й тобі служити.

Я ще твоєю втіхою тішуся,
Я ще твоєю мукою страждаю,
Я ще можу в гарячих мріях
Благословляти тебе на щастя.

Характеристичною особливістю лірики цього поета є ота шляхетна, притягаюча простота, витонченність вірша, стилева витриманість і закінченість його.

Гарячим серцем він кохав
Усіх, забувши власні рани
І в слові тільки тих карав,
Хто на людей кує кайдани.

Тяжке політичне безправ'я Самійленко бачив на кожному кроці. В душі поета виростала ненависть до поневолювачів. Та він лагідної, спокійної вдачі не знаходив іншого виходу, як боротись проти гніту й утисків тільки своїм терпким словом.

Ненавидим ми зло, проти його стоять
Повсякий час душа готова:
Але на згин йому не будемо вживать
Ми зброї іншої, пріч слова.

Деколи спалахує в поета думка, що з катами треба розправитись в катівський, тобто насильницький спосіб (вірш „Катам"), але ж це не було провідним боєвим мотивом його поезії. У боротьбі за чисту правду Самійленко стає на культурницький шлях. Це була тоді дуже розповсюджена течія.

Ми тим поб'єм його, (ворога), що чесні почуття
У всі серця вкладати будем,
Що скрізь понесемо правдивеє знаття
І в головах думки розбудим.

У ліриці цього поета приділено велику увагу формі:

І впевним люд ми лагідним сонетом,
Що вмієм віддавати честь красі!

(Продовження буде)

Плян праці Наукової Ради при Секретаріяті СКВУ

В минулій каденції Наукової Ради були плянування видавати окремий журнал, присвячений науковій проблематиці. Він мав би спиратися на допомозі фінансів Секретаріяту СКВУ і на передплаті читачів. Плян не був реалізований з уваги на фінансові труднощі, а головно із-за браку редактора, який посвятив би себе повністю для репрезентаційного журналу. Тому нова Управа Наукової Ради плянує видавати видання, які неперіодичні, оплачувані складовими організаціями та товариствами Ради.

Рада плянує:

* Збірник-хроніку діяльности всіх наукових установ у країнах Заходу української діяспори;
* Науковий вісник — зв'язок праці наукових установ, звідомлення із конференцій наукові рецензії тощо;
* Видання історичної термінології, вирішити справу англомовного видання „Історії Руси-України" Михайла Грушевського та другого тому „Українських поселень" проф. В. Ісаєва. Названі видання з фінансових причин не появляються, хоч були рішення відповідних установ їх фінансувати.
* Завданням Наукової Ради у майбутньому повинна бути заплянована опіка над вченими-сеньйорами, що не мають відповідних умов прожитку чи публікацій своїх праць.

Наукова Рада бере участь у підготові конґресу української науки з нагоди 1000-річчя Хрищення України і разом із Радою для Справ Культури є зв'язком Ділового комітету конґресу із СКВУ, що патронує конґрес науки.

Наукова Рада плянує ініціювати щодва роки наукові конференції на теренах ЗСА і Канади і використовувати пригідні умови Иллинойського університету чи Інституту дослідів Совєтського Союзу і Східньої Европи при Джан Керролл університеті. Такі конференції потрібні не лише для наукової проблематики, але теж і для виміни актуальних наукових думок і плянів.

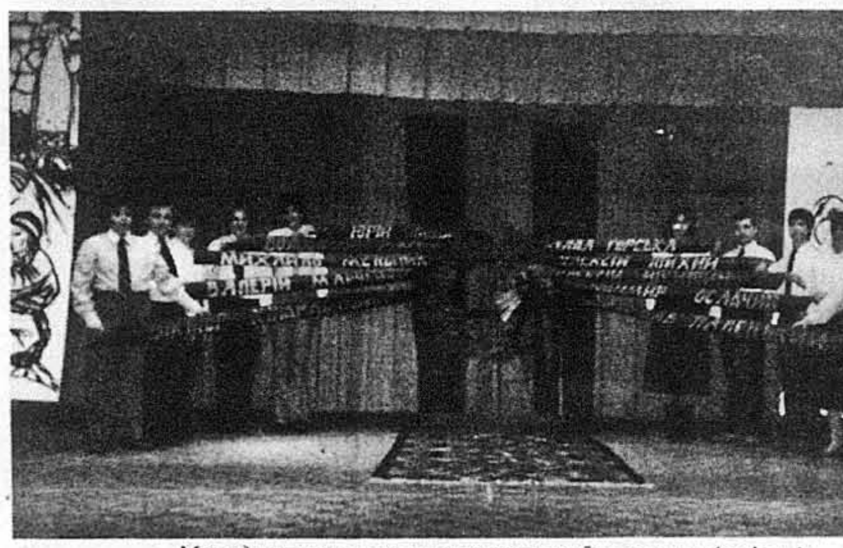
На 1988 рік Наукова Рада в часі Конґресу СКВУ плянує організувати конференцію для підсумків ювілейного року 1000-річчя Хрищення України.

СКВУ

Молодь Чикаґо об'єднано відзначила День Солідарности

12-го січня 1974 року Вячеслав Чорновіл, український політв'язень-патріот, кинув заклик, щоб день 12-го січня кожного року був Днем Солідарности з нескореною Україною — з усіми що караються за ґратами, в психушках, на засланнях...

Цей заклик відбився широким відлунням в Україні і по всьому світі, де існують українські громади, де б'ється українське серце. Вже 11 років цей день став не тільки традицією, програмовим відзначенням, — він відслонив глибоке підґрунтя заклику Чорновола: — потребу велику єднання в час важких історично-національних проб потребу внутрішньої сили і великої мужности.

Молодь з написами замучених українських політв'язнів.

День Солідарности з політв'язнями є дуже важливим днем від років в Чикаґо і приготуванням його належного проведення присвячується багато уваги і праці.

Громадський комітет оформився з представників усіх молодечих, світських і парафіяльних організацій враз із тими, що займаються обороною українських політв'язнів. Програма дня передбачувала два напрямки проведення — індивідуальний, кожний в міру своїх сил повинен провести голодівку, або іншу форму відмови якоїсь приємности, і збірний, спільно з усіми взяти участь у всегромадській програмі. В навечір'я цього дня, 11-го січня ц.р., о год. 7-ій вечором був відправлений Соборний Молебень за долю українських політв'язнів і всієї України чикаґськими Владиками — Архиєпископом Константином (УПЦ) і Єпископом Іннокентієм (УКЦ) в цьому році, ротаційним порядком в соборі свв. Володимира і Ольги в сослуженні всього нашого духовенства обох віроісповідань та з участю вірних Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Об'єднання. Слово в церкві виголосив о. д-р Орест Кулик (православна церква св. Софії), підкреслюючи морально-етичні вартості солідарности з терплячими і з тими, які віддають життя за істину, за справедливість.

Після Молебня всі перейшли до авдиторії собору на святочну програму. Програму започаткував коротким вступним словом Тарас Дрозд, референт Оборони українських політв'язнів при УККА (він також провадив дальшою програмою).

На сцені великий символічний вінок в пошану нескореним, цього року присвячений замученим. До вінка підходять поодинці молоді члени організацій і, витягаючи з вінка шарфи з написом, коротко-лаконічно говорять присутнім, коли роджений, де виростав, навчався і коли замучений.

В напружену тишу падали прізвища: Юрій Литвин, Валерій Марченко, Олексій Тихий, Олексій Нікітін, Михайло Мельник, Володимир Івасюк, Володимир Осадчий, Алла Горська, Віктор Кіндратишин, Ростислав Палецький. В такому ж порядку інформації подавали: Анатоль Островський (ОДУМ), Наталка Коновал (ОДУМ), Христя Косач (СУМ), Аскольд Рихтицький (Братство молоді свв. Бориса і Гліба), Марко Павлик (СУМ), Таня Пілецька (Пласт), Павло Марушка (Українська Молодь Христові — катедра св. Миколая), Христя Назаревич (Українська Молодь Христові — катедра св. Миколая), Калина Грушецька (Пласт), Марина Грушецька (Пласт)

Головну промову виголосила адв. Марта Фаріон. Аналізуючи коротко історичний етап Визвольних Змагань, нашу неспроможність здобути незалежність, вона подала кілька стверджень: 1) лінія поступовання російської імперії так часів царату, як і т. зв. совєтського періоду по відношенні до України не змінилася — імперія стреміла і стремить до цілковитого поглинення України зі всіми її скарбами провідну верству, мужніх людей, знищити, слабших стероризувати і замінити в безликих роботів. 2) Зовнішній світ, заабсорбований собою, де в більшості бере верх погоня за матеріяльними здобутками, де духовість притишена, а щораз виразніші прояви обоятности і несправедливости. 3) Ствердження — хоч як далеко ми від України, ми належимо до одного українського роду і ми маємо працювати в тому напрямку, щоб Україна перестала бути рабською країною. Яка ж це їдка іронія долі, що в час, коли десятки народів Африки і різних островів є незалежними, існує неймовірний абсурд: 50-мільйоновий нарід в страшній неволі, загрожений цілковитою загладою! День Солідарности з політв'язнями хай буде днем мобілізації наших внутрішніх сил, щоб переборювати обоятність, доводити до свідомости народів, що як не зміниться настанова, скорше чи пізніше вони стануть жертвами ненаситного молоха.

„Ми тут усі будьмо доказом, що ми є з нашими політв'язнями, що пересилаємо їм нашу підтримку. Ми віримо в наш нарід і заявляємо, що ми не дамо себе перекреслити і будемо носіями тієї постави і віри та видержимо до дня свободи".

Знаменитим був теж виступ Катерини Чумаченко, яка на підставі дворічного досвіду на пості директора Українського Інформаційного Бюра у Вашінґтоні, поділилась з присутніми своїми спостереженнями. Щоб наша дія була ефективна, ми мусимо добре пізнати, як функціонує державна американська система з обома палатами і іншими відділами, ми мусимо знати, де можемо мати приятелів, а де наші недруги. Безперечно такі Дні Солідарности є дуже важливі для нас з моральної точки зору, з почуття нашого обов'язку супроти України. Але супроти світу не можемо виступати з нашими, хоч би як слушними, жалями. Ні, тут потрібний „банк" дуже сильних переконливих арґументів. Ми повинні нав'язувати контакти з впливовими людьми, ми повинні включатися в американську політику, ми повинні бути активні і жертвенні в час виборчих кампаній, назовні ми повинні виступати об'єднано і становити розумну силу. Світова, особливо американська преса є жадібна сенсацій. В нас дуже багато відповідного матеріялу, треба вміло його використовувати і бути джерелом змістовної атрактивної інформації про нас. Тема наших політв'язнів, терору, різних форм переслідувань є пребагата. Подаваймо світові події, факти, а це буде найсильнішим актом солідарности.

В мистецькій частині вірші В. Стуса і М. Руденка продеклямував Андрій Карасейчук (Ліґа Української Православної Молоді при парафії св. Андрія). Опісля пісню В. Івасюка „Мальви" при фортепіяновому супроводі П. Гончаров, відспівала Марійка Банах (СУМ).

Для переведення Дня Солідарности діяв Діловий комітет, до якого ввійшли: члени всіх місцевих молодечих організацій, включно з церковними — Тарас Дрозд, Марійка Дзвіник, Зиновія Бігун, Романа Яхторович, Дарія Нагорняк, Христя Назаревич, Маруся Біланич, Віктор Личик, Наталка Яресько.

Після Дня Солідарности комітет не розв'язався — члени постановили кожночасно активно включатися в організуванні подібних „Днів" і конкретних дій в обороні політв'язнів. Члени комітету взяли участь в організованому Школою Українознавства святі Крут та приготовили акції в обороні Юрія Шухевича.

Н.Н.

В Брентфорді засновано Відділ КУК

Під кінець минулого року відбулися основуючі збори Відділу Комітету Українців Канади в Брентфорді, Онт. Про ці збори було повідомлено Провінційну Раду КУК у Торонто й був зголошений її представник інж. Ярослав Соколик — голова Торонтонського Відділу КУК, який через погану погоду не міг приїхати на ці збори й просив відбути їх у його відсутності.

У зборах взяли участь представники: парохії св. Івана Хрестителя, УКЦ, парохії св. Михаїла, УПЦ, Відділу ЛУКЖ, Відділу ЛВУ.

Зборами проводив о. декан Іван Лещишин, а секретарювала Евгенія Семиволос. Про потребу заснування Відділу КУК коротко реферував д-р Іван Скрипух що дало тему до дискусії, у висліді якої постановлено створити Відділ КУК з представників згаданих вище церков та організацій і обрано першу Управу Відділу КУК у Брентфорді в такому складі: д-р Іван Скрипух, голова, мгр Василь Бородач, 1-ий заступник голови, Микола Щурепа, 2-ий заступник голови, Евгенія Семиволос, секретарка, Володимир Столяр, касир.

По слові новообраного голови д-ра Івана Скрипухи, в якому він просив усіх присутніх до співпраці, збори постановили звернутися через Провінційну Раду КУК до Централі Комітету Українців Канади у Вінніпеґу про затвердження новоствореного Відділу.

Евгенія Семиволос,
секретар

60,000 дол. на українські цілі

Фундація Ценків

З радістю треба підкреслити, що українське громадянство в останніх роках значно посилило свою жертвенність на різні благородні релігійні та національні цілі. Читаємо про багатьох жертводавців, які вже не тисячі, а десятки тисяч долярів, інколи і ввесь дорібок свого трудолюбивого життя, передають на потреби української спільноти.

До таких ідейних та незвичайно жертвенних належить д-р Микола Ценко, що досі подарував на різні корисні харитативні цілі кільканадцять тисяч долярів, а в 1982 році, з нагоди 92-річчя уродин Патріярха Йосифа встановив присвячену пам'яті своєї покійної дружини Володимири, тривалу фундацію.

Осінню 1984 року д-р М. Ценко, враз зі своїм сином д-ром Олексієм закріпив цю фундацію при Т-ві св. Софія у Філядельфії п.н. „Фундація Ценко - Добро Творити - пам'яті Володимири", що сьогодні зросла вже до дуже поважної суми 61,000 дол. Цей направда королівський дар Ценків ставить їх в авангарді найбільш жертвенних українців на поселеннях. Згідно з контрактом між фундаторами і Т-вом Св. Софія для розподілу відсотків з цієї фундації створено окрему Комісію в наступному складі: д-р Роман Осінчук - голова, Олександер Татомир - містоголова й пресовий звітодавець, д-р Романа Навроцька - містоголова, інж. Юліян Головчак - скарбник, Микола Кавка - секретар, Сестра д-р Надія Барусевич, ЧСВВ - зв'язкова з релігійними товариствами та д-р Володимир Кліш - зв'язковий з професійними організаціями.

В суботу, 16-го лютого ц. р., у приміщенні Українського Католицького Університету (УКУ) в Філядельфії в присутності д-ра М. Ценка відбулося засідання цієї комісії для розподілу 5,000 дол. на добродійні цілі. Після заслухання побажань фундатора, розглянення кількох прохань про допомогу й по вичерпній дискусії, комісія рішила призначити такі дотації: по 100 дол. на Український Маріянський Музей з Архівом та на наші чотири церкви: Св. Софії в Римі, в Люрді у Франції, в Канберрі в Австралії та в Ітапарі у Бразилії; 1,500 дол. на стипендії для богословів в Югославії та Польщі; 400 дол. на стипендію для українського втікача-богослова з Польщі, що продовжує студії в Римі; 300 дол. на вдержання гуртожитку для української молоді з Югославії, яка відбуває зустрічі (реколекції) в осідку епархії у Загребі і там дехто з неї рішається стати на службу Богові, або оснувати українську родину; 300 дол. на курси дяковчителів, що влаштовуються нашою епархією в Югославії, та 1,000 дол. на Український Інститут у Вашінґтоні, який є в стадії організації. Згідно з інформаціями д-ра Леоніда Рудницького, основними цілями цього Інституту є з недалеким відзначенням 1000-річчя Хрищення України науково опрокинути перед компетентними міжнародними чинниками зазіхання Москви привласнити собі цей історичний акт, та збирати, опрацьовувати й публікувати матеріяли про нарушення релігійних прав в Україні. В тій цілі вже створилася редакційна колеґія, зложена з молодих людей, яка приготовляє окремий періодичний журнал. До цієї колеґії ввійшли: Марко Левицький, Дмитро Кульчицький, Катерина Рудницька і Юрій Горацький. З цим журналом будуть тісно співпрацювати наші історики, журналісти і т.п.

Комісія „Фундації Ценко" призначила на добродійні цілі 4,000 дол. Вона відбуватиме свої засідання двічі кожного року.

По закінченні нарад д-р Тетяна Цісик і д-р Р. Навроцька гостили приявних смачним полуденком. Серед родинної атмосфери, в дружній гутірці, наголошено велике значення фундації та потребу заохочувати наших заможніших громадян творити їх для піддержки дуже потрібних та корисних проєктів, щоб зберегти нашу релігійну й національну ідентичність на поселеннях та спішити з допомогою поневоленій Україні. Найкращим і найбільш тривалим пам'ятником для наших найдорожчих, що з волі Всевишнього відійшли у вічність, це не холодне каміння, а фундації на благородні цілі, які на довго останyть в пам'яті організованої української спільноти, про які останyть згадки в наших аналах.

Приявні зі справжнім подивом прийняли вістку, що д-р М. Ценко день перед засіданням комісії під впливом алярмуючого меморіялу о. Петра Бальцара, ЧСВВ, і о. Вашле Зінка, ЧСВВ, в якому вони закликають щедрими пожертвами на закуп землі рятувати наших малоземельних крайно-убогих хліборобів, з численним потомством, у Бразилії, зголосив у ЗУАДК свою нову княжу пожертву на допомогу потребуючим хліборобам в сумі 10,000 дол. та закликає всіх заможніших українців ЗСА і Канади йти його слідами.

О. Татомир

Щедрий вечір у семінарії св. Василія в Стемфорді

В п'ятницю, 18-го січня ц.р., в навечір'я Богоявлення, питомці та їхні вчителі-виховники в присутності Владики Василя відсвяткували врочисто традиційний Щедрий Вечір. Владика, господар дому, витягнув три колосисті билини із пшеничного снопа та, занурившн їх у свячену воду, скропив усі входи до семінарійного будинку. Семінаристи співали кондак Богоявлення. Один із них білою крейдою робив над кожними дверима святий хрест. Кадильний дим та свячена вода, за старовинними віруваннями, мали охороняти жителів від всякого нещастя, зла і недуг.

Після обряду кроплення свяченою водою присутні зібралися біля святочного стола. Відспівано щедрівку. Владика поблагословив страви і засвітив трисвічник. Святвечірній стіл був заставлений по традиції. Були на ньому два окремі настільники — символ одежі спасення, яку ми одержали при святому Хрищенні. Посередині стола покладено три калачі — символ Пресвятої Тройці та трисвічник із засвіченими свічами — символ Ісуса Христа — Світла світу. Дванадцять святвечірніх страв символізували дванадцять апостолів Христових.

Подано Владиці велику пшеничну паланицю. Він поблагословив її, а відтак, переломлюючи на малі куснї, подав присутнім і бажав кожному обильних ласк та благодатей від Христа Господа.

Після завершення старовинних обрядів, присутні почали споживати святвечірні страви. Створилася святочна атмосфера, прикрашувана час від часу щедрівками у виконанні питомців та всіх присутніх.

Цей йорданський святвечір з цікавими прадідівськими звичаями та із смачними стравами „переніс" присутніх у рідні сторони, а найголовніше — запізнав молодих питомців з нашими прадідівськими святвечірніми звичаями та обрядами і скріпив у їхніх серцях любов до нашої рідної землі, до Батьківщини їхніх предків, до рідного українського народу. Він і надовго залишиться спомином в пам'яті присутніх.

Н.Н.

Вийшов...

(Закінчення зі стор. 1)

збірками, в журналах і окремим виданням.

Д-р Остап Тарнавський написав есей „Поет Василь Пачовський". Книга видана в твердій обгортці, на доброму папері і гарно оформлена включає вступ в англійській мові, 12 ілюстрацій і азбучний покажчик поезій.

В друку знаходиться другий том творів — містичний епос „Золоті Ворота" — і появиться він в травні цього року.

Наклад обох томів обмежений з огляду на кошт друку. Продовження видання дальших томів творів В. Пачовського вимагатиме підтримки українських установ, матеріяльної і редакційної. Родина поета готова видати монографію про В. Пачовського в англійській мові, що була б спонзорована українською науковою установою або катедрою українських студій при американському чи канадському університеті.

По інформації в справі публікації монографії чи користування архівом В. Пачовського для наукових студій слід звертатися до: Prof. Alexander Woroniak, 1435 Geranium St., N.W., Washington D.C. 20012.

Замовляти книгу в ціні 35 дол., можна у Svoboda Bookstore, 30 Montgomery St., Jersey City, N. J. 07302.

Чому...

(Закінчення зі стор. 2)

здобути довір'я в англосакса-або жида. Бож заки вони переймуть якийсь плян, вони всебічно його вчать, продискутують холодно його позитивні і негативні сторони, провірять чи даний плян має сенс і чи його можна реалізувати. Але як рішення приймуть, вони, опираючись на фактах, вірять у його здійснення; переймають увесь риск і витривало, послідовно виконують плян, як треба, то й протягом кількох генерацій.

Зате українців є дуже легко захопити навіть найбільш нісенітним пляном. Вистачить промовити до серця, вдарити на патріотичну ноту, і ніхто (або дуже мало людей) не обдумує проєкту всесторонньо, а зразу ним захоплюється. А це ж наш славний „солом'яний вогонь". Після прийняття рішення приходять дуже скоро сумніви і страх перед риском. А тому, що рішення запало без знання справи, нічим необосновані „татарські вісті" паралізують віру і відбирають витривалість та послідовність, без яких жадне велике діло не може бути здійснене.

Брак віри, відваги та послідовности є головною причиною наших національних невдач. Тому, бо ми ніяк не можемо навчитися керуватись розумом при робленні великих рішень; ми або кидаємось з мотикою на сонце, або постійно міняємо наші рішення.

Ось, хоч би взяти під увагу справу нашого відношення до християнської віри і порівняти його із поступованням поляків.

При всіх своїх негативних прикметах, поляки зуміли виробити в себе відвагу на риск, віру в свою справу і витривалість у дії. Коли Мєшко I рішив у 966 році прийняти католицьку версію християнства він діяв цілком розумово: бачив майбутність власне того обряду. І прийнявши рішення, поляки були послідовні і вірні католицькій Церкві. Вони розуміли, що творення свого гетто в системі вселенської Церкви, обмежить їхній вплив на всесвітні справи. Вірність своєму обрядові і витривалість у ньому зв'язали польський народ з його Церквою, яка, будучи всесвітньою, стала теж національною. Католицька Церква стала спільним знаменником для всіх поляків, стала основою їх національного буття. І в часах коли польська державність перестала існувати, або — як сьогодні, — коли поляки підпали під чужу зверхність, їхнє національне буття виявляється в їхній Церкві, яка є вселенською. Навіть московські большевики, які так вирафінувані у роз'єднуванні націй, натрапили на мур, з яким не можуть дати собі ради. Це мабуть, не припадок, що в теперішню тяжку долю польського народу, поляк став Папою римським і тим самим могутнім речником польської справи на міжнародній арені.

Згідно з літописом, Володимир прийняв християнство 988 року із Царгороду не в наслідок рішення базованого на доцільності, а з емоційних причин. Він послухав своїх послів, які перевірювали віру, тільки тому, бо їх захопила музична сторінка церковної відправи. Але в його наслідників появились скоро сумніви: Ярослав пробував своєрідну автокефалію. Його ж внук Ярополк — Петро прийняв корону з рук Папи Григорія VII. З того ж часу почалось постійне хитання (як це слушно окреслив відомий історик Церкви проф. Ярослав Пелікан минулого року на конференції присвяченій Митрополитові А. Шептицькому, в Торонто): ми поверталися до Царгороду, щоб знову встановляти унію з Римом, знову переходили на Царгородське православ'я, опісля прийняли зверхність московського патріярха, відновляли автокефалію і т.д.

При браку єдности серед нас, большевикам було відносно легко зліквідувати всі українські Церкви.

Українська Церква як одне тіло, яке б можна порівняти до польської Церкви — не існує. Навіть на еміграції маємо цілу гаму як католицьких, так і православних та протестантських груп.

Життя людей, як і всієї природи, повне непередбачених негод та катастроф. При великих ураганах тільки дерева із корінням врослим глибоко в землі можуть врятуватися.

Те саме з людьми. Люди без коріння тратять свою ідентичність. Вони як роботи переймають ідентичність і душу людей із свідомістю. Я вже підкреслював, що немовля стає членом спільноти, переймаючи досвід усіх попередніх поколінь. Ізраїльський політик Гольда Меїр це ясно висловила: як росіянка, вона мала досвід від 1896 року, тобто від народження; як американка — її досвід був ще коротший, бо тільки від 1908 року, тобто її іміграції до Америки; але її досвід як жидівки — вирішальний у її житті, бо він обіймає понад п'ять тисяч років.

БІЛЯ 150 ОСІБ загинули, 2,500 були поранені, а 150,000 втратили свої житла в наслідок землетрусу в Чілє, який знищив 4,901 будинків і значно пошкодив 21,238 інших забудувань. Уряд президента Августа Піночета проголосив частинний виїнятковий стан в країні, а головно в околицях дії землетрусу, побоюючись грабунків і заколотів. Модерні нові будинки, при будові яких архітекти врахували можливість землетрусів, були тільки незначно пошкоджені.

Січневі Роковини в Сиракюзах

Під час підписання проклямації (зліва): Кенет Мокшицкі, заступник посадника міста, Павло Ткач, Валентина Гвозда, Ліда Гвозда, Оксана Дупляк, Павло Карпишин, проф. Іван Гвозда, голова Відділу УККА, Лі Александер, посадник міста, Надія Івахів, проф. Павло Маляр, о. Богдан Кінь, о. протопресвітер Іван Крестюк, мгр Микола Дупляк, Ігор Ґоджак, суддя Едвард Новаковскі.

Відзначення Актів Державности і Соборности в Сиракюзах почалось цього року у Школі Українознавства ім. Лесі Українки в суботу, 19-го січня ц.р., піднесенням українського прапору біля школи у присутності шкільної молоді, учителів і батьків та відспіванням національного гимну. Опісля відбувся скромний шкільний концерт.

У вівторок, 22-го січня, посадник міста Лі Александер, у присутності представників української громади, підписав проклямацію з нагоди ювілею самостійности України та висловив сподівання, що Україна таки стане вільною у майбутньому. Цього ж дня на ратуші міста повівав поруч американського синьо-жовтий прапор волі, а телевізія інформувала громадянство про суть цієї події. Другого ж дня місцева газета „Сиракюз Геральд Джорнал" помістила статтю-інтерв'ю з д-ром Іваном Гвоздою, головою Відділу УККА, пера Гері Кейна під заголовком „Місцеві українці прагнуть самостійности для батьківщини".

В неділю, 27-го січня, відбулося святочне відзначення Актів 22-го січня у приміщенні Українського Народного Дому. Мистецьку програму відкрив чоловічий хор „Сурма" під керівництвом мгр Марусі Тишко виконанням „Вічний революціонер" І. Франка, муз. М. Лисенка та „Пролягла доріженька" муз. Майбороди.

Святочну та оригінальну своїм аналітичним підходом до теми доповідь прочитав проф. Богдан Рабій з Ютики. Він вказав на важливість Актів 4-го Універсалу та продовження змагань за їхні ідеї до наших днів. Доповідач вказав також на шкідливість розбиття нашого громадського та політичного життя в обличчі змагань нашого народу за відновлення самостійної держави та на брак відповідальности наших провідних кіл, що своїм поділом і ворожнечою створюють добрий грунт для ворожої пропаганди та аж ніяк не сприяють дальшій боротьбі за світлі ідеали державности і соборности України. Доповідь прелегента публіка вислухала з особливою увагою.

У дальшій програмі Надія Тваxів відчитала текст проклямації Дня Української Незалежности, що її щойно підписав посадник міста. У шкільному хорі на сцені співало лише восьмеро дітей. Решту не привезли батьки на концерт. Це й було причиною того, що хор наших дітей потішив публіку лише піснею „Маршируть козаченьки" та деклямацією Зоряни Хмари і Наталки Сененко „Українці ми маленькі". У виконанні Христофора Петровського слідувала деклямація „Бій під Кутами" В. Янева. Після неї пописувалась грою на бандурі Галя Ємець. Вона виконала дві пісні „Ой, горе тій чайці" муз. Леонтовича та „Гомін степів" муз. Г. Китастого. Потім мгр Ганя Грицик рецитувала поему „В роковини проголошення самостійности України".

Жіночий хор „Калина", що працює під керівництвом Олі Малій, проспівав пісні „Мати синові" В. Симоненка, муз. Пашкевича, та „Зелений гай" П. Грабовського. Потім слідувал збірна деклямація поеми С. Кандиби „Свою Україну любіть" у виконанні юнацтва СУМ-у і Пласту. Уривок із спогадів Л. Цегельського „Дефіляда військ УНР в дні 22-го січня 1919 р." бадьоро прочитав Лука Жабич.

На сцені знову хор „Сурма" який проспівав „Марш молоді" В. Третяка та „Червона калина" — в'язанку пісень в обробці М. Гайворонського.

Святочна програма закінчилась могутнім „Ще не вмерла Україна".

ГУБЕРНАТОР МАРІО КВОМО заявив, що число смертей в наслідок порушень правил їзди автомобілем було найменше на протязі місяця, відколи ввели закон про вживання охоронних поясів, починаючи від 1926 року. В січні ц.р. були лише 53 смертні випадки, а в січні 1984 року їх було 86. Це становить зменшення на 38 відсотків. Якщо такий стан речей буде продовжуватися і далі, — сказав губернатор, — можна сподіватися, що буде врятовано життя 300-400 людей річно.

З КАНЦЕЛЯРІЇ СУДДІ Геррі Блекмина повідомляють, **що у четвер, 28-го лютого, невідома людина вистрелила у вікно його апартаменту, що розташований на третьому поверсі 12-го поверхового будинку в Арлінгтоні, Вірджінія. Блекмин заявив, що він отримав багато погроз у зв'язку з його** становищем щодо легалізації абортів у Верховному Суді. Речник ФБІ Лейн Боннер повідомив, що ця аґенція спільно з арлінгтонською поліцією досліджують цю справу. Він відмовився відповісти на питання, чи поліція підозріває когось, але сказав, що якщо знайдуть людину, яка стріляла, то її обвинувачуватимуть у замаху на життя судді Верховного Суду, що карається ув'язненням на 10 років і 10,000 долярів гривни. День пізніше ФБІ повідомило, що сен. Алфонс Д'Амато з Ню Йорку, член Верховного Суду Луїс Повелл та ще кілька осіб отирмали анонімні листи з погрозою вбивства.

Українці...

(Закінчення зі стор. 1)

цеві громадяни, а також деякі особи з інших міст східнього побережжя. Спершу відбулась демонстрація біля совєтської амбасади, а пізніше біля Капітолю, де гостювала совєтська делегація.

ВІДІЙШЛИ

● ВІД НАС ●

ФЕНІ ВАСИЛЬКО, член УНС Відд. 297-го ім. св. Стефана в Гейстінгс, Па., померла 25-го вересня 1984 року на 91-му році життя. Нар. 17-го квітня 1893 року в селі Луга в Зах. Україні. Членом УНС стала 1930 року. Залишила у смутку трьох синів і сім дочок і 37 внуків. Похорон відбувся на українськім цвинтарі св. Марії в Спенглер, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Ребекка Селесток, секр.

РОМАН ВОРОБКЕВИЧ, член УНС Відд. 94-го ім. М. Шашкевича в Гемтремку, Миш., помер 25-го вересня 1984 року на 80-му році життя. Нар. 1904 року. Членом УНС став 1951 року. Залишив у смутку дружину Александру, сина Лева, дочку Ірену Бодруг (Харченко) і шість внуків. Похорон відбувся 29-го вересня 1984 року на цвинтарі Оливної Гори в Дітройті, Миш.

Вічна Йому Пам'ять!
Р. Татарський, секр.

МАРІЯ ПІРСОН, член УНС Відд. 422-го ім. С. Петлюри у Філядельфії, Па., померла 26-го вересня 1984 року на 66-му році життя. Нар. 1918 року у Пенсильванії. Членом УНС стала 1936 року. Залишила в смутку маму Анну Бішко, сестру Етел Зайферт і ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 28-го вересня 1984 року на „Monument Cemetary" в Беверлі, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Василь Євтушенко, секр.

РОЗАЛІЯ КШАНОВСЬКА, член УНС Відд. 107-го ім. св. Івана Хрестителя в Геммонді, Інд., померла 27-го вересня 1984 року на 71-му році життя. Нар. 1913 року в селі Уличнo, Дрогобич, Україна. Членом УНС стала 1949 року. Залишила у смутку мужа Івана і трьох синів: Ярослава, Миколу і Михайла та 4-ох внуків. Похорон відбувся 29-го вересня 1984 року на цвинтарі св. Миколая в Гаммонді, Інд.

Вічна Їй Пам'ять!
Василь Ванжула, секр.

СОФІЯ БЕЗУШКО, член УНС Відд. 127-го ім. св. Миколая в Баффало, Н.Й., померла 27-го вересня 1984 року на 78-му році життя. Нар. 13-го жовтня 1906 року в Україні. Членом УНС стала 1962 року. Похорон відбувся 1-го жовтня 1984 року на цвинтарі Мт. Калварі в Чіктоваґа, Н. Й.

Вічна Їй Пам'ять!
М. Гаравус, секр.